

Dosarul nr. 2ra-1473/22
2-20087703-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Constantin Brînza,
în interesele Irinei Ceban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Zgherea
împotriva Irinei Ceban cu privire la partajarea bunului imobil, proprietate comună,
prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari
proporțional cotei-părți,

împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 iulie 2020, Ecaterina Zgherea a depus cerere de chemare în judecată,
contrasemnată de avocatul Andrei Briceac, împotriva Irinei Ceban, solicitând
partajul bunului proprietate comună, încăperea locativă (apartament) cu suprafața de
65,9 mp, număr cadastral xxxxx, situată în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, prin
vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari, proporțional
cotei-părți a fiecăruia dintre ei, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate
la caz .

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, împreună cu Irina Ceban sunt
coproprietari ai încăperii locative (apartament) cu suprafața de 65,9 mp, număr
cadastral xxxxx, situată în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx.

Totodată, a menționat că, s-a adresat de mai multe ori către pârâtă cu cererea,
propunerea de partaj a bunului comun. La 11 septembrie 2019 a adresat pârâtei o
scrisoare prin care i-a propus partajul bunului, fiind informată că, în caz de eschivare
de la partajarea amiabilă, va fi nevoită de a se adresa în instanța de judecată cu
acțiune, iar cheltuielile de judecată vor fi puse pe seama pârâtei. Ulterior, pârâta a
fost telefonată de mai multe ori, încercând obținerea unui răspuns referitor la
opțiunea de partaj. Chiar dacă pârâta răspundea la apelurile telefonice, ea refuza să-
și expună punctul de vedere pe marginea problemei. Prin urmare, pârâta nu a dorit
să participe la soluționarea problemei pe cale extrajudiciară, iar eforturile întreprinse
pentru partajarea bunului, s-au dovedit a fi ineficiente. Or, adresarea în instanța de
judecată rămâne unica cale de apărare a dreptului de proprietate și partajare a bunului
comun.

Reclamanta a susținut că, necesitatea încetării proprietății comune și partajării bunului rezidă din faptul că, încăperea este folosită doar de pârâtă individual, fără a achita vreo compensație. În același timp, pârâta acumulează datorii, pe care nu le achită, iar situația nu mai poate fi tolerată. Încăperea nu poate fi divizată în natură. Procurarea încăperii de către un proprietar prin achitarea sultei către celălalt este imposibilă, așa cum s-a stabilit din comportamentul pârâtei. Astfel, unica cale de partaj este vânzarea bunului la licitație prin hotărârea instanței de judecată, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia din ei.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Zgherea împotriva Irinei Ceban cu privire la partajarea bunului imobil, proprietate comună, prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia.

Prin decizia din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ecaterina Zgherea; s-a casat hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Zgherea; s-a partajat bunul proprietate comună, încăperea locativă (apartament) cu suprafața de 65,9 mp, număr cadastral xxxxx, situată în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către proprietarii Ecaterina Zgherea și Irina Ceban proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei; s-a încasat din contul Irinei Ceban în beneficiul Ecaterinei Zgherea taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 5463,37 de lei și suma de 4097,55 de lei, taxă pentru examinarea cererii de apel, iar în total suma de 9560,92 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 16000 de lei .

În consolidarea soluției, instanța de apel evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, a considerat că, concluzia instanței de fond este una incorectă.

În contextul pretențiilor deduse judecătii, instanța de apel a menționat prevederile art.543 alin.(1), (2), art.544 alin.(1)-(3), art.545 alin.(1) Cod civil.

În sensul normelor legale enunțate, este de înțeles că proprietatea comună pe cote-părți se distinge prin aceea că aparține simultan la doi sau mai mulți proprietari fără ca bunul dat să fie fracționat în materialitatea sa. Ceea ce este fracționat este numai dreptul de proprietate cu privire la bun, astfel că fiecare coproprietar are determinată o cotă parte ideală, abstractă, din dreptul de proprietate care se exprimă sub formă de fracție sau procente.

Corespunzător, au fost redată dispozițiile art.557, art.561 Cod civil.

De asemenea, au fost citate prevederile art.27 alin.(1), art.117 alin.(1) și (2), art.121 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În speță, reclamanta Ecaterina Zgherea pretinde partajarea bunului imobil număr cadastral xxxxx, ce constituie apartamentul nr. xxxxx amplasat în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, prin vânzare la licitație și distribuirea prețului obținut proporțional cotei-părți deținute de fiecare coproprietar.

Actele cauzei denotă că, bunul imobil nominalizat aparține cu drept de proprietate comună pe cote-părți în baza contractului de vânzare cumpărare nr.1284 din 27 aprilie 2000 Ecaterinei Zgherea și Irinei Ceban (f.d.10-11).

Redând prevederile art.546 Cod civil, în acest context, instanța de apel a reținut că, reclamanta/apelanta de mai multe ori s-a adresat către pârâta/intimata cu cerere și propunerea de partaj a bunului comun.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, deși, apelanta Ecaterina Zgherea a venit cu mai multe propuneri față de intimata: procurarea cotelor părți din apartament, vânzarea cotelor sale sau vânzarea imobilului unui terț, achitarea serviciilor comunale și împărțirea banilor conform cotelor deținute, coproprietara Irina Ceban, nu a dorit în niciun mod să soluționeze cauza, motiv pentru care Ecaterina Zgherea s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

În același rând faptul că, reclamanta nu poate locui în apartamentul litigios din cauza comportamentului intimatei (pârâtei), se confirmă prin adresările nenumărate a reclamantei la Inspectoratul General al Poliției și anume din data de 21 august 2019; 05 septembrie 2019; 29 decembrie 2019, în confirmarea comportamentului intimatei este și raportul din data de 23 ianuarie 2020; 26 iulie 2021 (f.d.73-91).

Mai mult de atât, la data de 23 iulie 2021, în urma conflictului repetat dintre părți, Irina Ceban a chemat poliția, care ulterior în privința ei a întocmit un proces-verbal prin care a fost sancționată cu o amendă administrativă de 1000 de lei, fapt ce se confirmă prin hotărârea definitivă din data de 06 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care intimatei i-a fost aplicată o amendă contravențională în mărime de 1000 de lei pe învinuirea samavolnicie prin îngrădirea accesului în apartamentul comun din mun. Chișinău str. xxxxx, nr. xxxxx, surorii sale Ecaterina Zgherea, schimbând lacătul de la ușa samavolnic, la fel, refuză de a-i înmâna Ecaterinei Zgherea un set de chei (f.d.92-95).

Astfel, instanța de apel a calificat ca fiind neîntemeiate argumentele instanței de fond precum reclamanta nu a prezentat probe cu privire la pretinsa neînțelegere dintre reclamantă și pârâtă, în partea ce vizează posesia, folosința și dispoziția asupra apartamentului nr.xxxxx amplasat în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr.xxxxx.

Or, toate aceste argumente demonstrează cu certitudine că coproprietarii apartamentului litigios sunt în relații ostile și nu pot trăi împreună în același apartament.

Concomitent, instanța de apel a calificat ca fiind neîntemeiat și argumentul instanței de fond precum că nu a fost făcută dovada faptului că bunul a cărei partajare se solicită este indivizibil, acesta urmând să fie partajat în natură, în condițiile în care bunul litigios se află într-un bloc cu cinci etaje, la etajul cinci, pentru partajarea apartamentului este nevoie de reconstrucția capitală a acestuia și anume e nevoie de bucătărie, bloc sanitar ș.a.

Iar potrivit art.55 din Legea cu privire la locuințe sunt interzise.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reiterat și faptul adresării apelantei Ecaterina Zgherea către specialistul din domeniu de la Ministerul Construcțiilor pentru a primi autorizație de construcție (reconstrucție), dar a primit răspuns că potrivit art.55 din Legea cu privire la locuințe, reconstrucțiile sunt interzise.

În context au fost citate prevederile art.55 alin.(1)-(3) din Legea cu privire la locuințe.

Prin urmare, în condițiile în care în apartamentul litigios situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, nr.xxxxx, număr cadastral xxxxx, nu poate avea loc nicio reconstrucție, ceea ce denotă că, bunul este indivizibil, iar conform art.561 alin.(3)

lit. b) Cod civil, la cererea coproprietarului bunul, în caz de neînțelegere, se vinde la licitație.

În contextul celor sus indicate, instanța de apel a considerat incorectă concluzia instanței de fond de respingere a acțiunii, în cazul în care unica modalitate de partajare a bunului litigios în caz de neînțelegere este vinderea bunului la licitație, legea permite un astfel de partaj, motiv pentru care instanța de apel a casat hotărârea instanței de fond și a pronunțat o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

La 28 septembrie 2022, avocatul Constantin Brînza, în interesele Irinei Ceban, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că, hotărârea primei instanțe este una legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel este nefondata și pasibilă de a fi casată în temeiul prevederilor art.432 alin. (2) lit. d), alin. (4) Cod de procedură civilă.

Instanța de apel nu a luat în considerare dreptul preferențial al coproprietarului la atribuirea locuinței în care își are reședința la data introducerii acțiunii de partaj. Instanța nu a ținut cont de faptul că, are viza de reședință, are un copil minor, administrează bunul și nu dorește de a fi vândut la licitație. Reclamanta nu a prezentat probe precum că, bunul imobil este indivizibil. La fel, nu a prezentat și nu a solicitat efectuarea unei expertize tehnice în construcții ce ar indica că, bunul imobil nu poate fi partajat. Apelanta a indus în eroare instanța de apel precum că, s-a adresat Ministerului construcției (nu există așa minister), pentru a primi autorizație de reconstrucție, a primit răspuns, dar nu l-a prezentat. Pentru partajarea apartamentului nu este nevoie de un bloc sanitar separat, doar camera, coridorul, bucătăria, însă blocul sanitar poate fi folosit de ambele familii.

Intimata nu a prezentat instanței probe precum că, apartamentul în cauza poate fi partajat, poate fi folosit de două familii, nu poate locui în apartament împreună cu sora. Or, folosind procesele-verbale întocmite de politie, în opinia sa, poate obține o hotărâre favorabilă.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 12 octombrie 2022 (f.d.163) a fost expediată în adresa intimă și a fost recepționată la 19 octombrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.165).

La 28 octombrie 2022, Ecaterina Zgherea, reprezentată de avocatul Veronica Gașițoi, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 05 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 28 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin scrisoarea datată cu 02 septembrie 2022 a copiei deciziei integrale a instanței de apel către Irina Ceban, precum și prin intermediul poștei electronice către partea reclamantă (f.d.151-152). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de avocatul Constantin Brînza, în interesele Irinei Ceban, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Completul precizează că, recursul împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost semnat și depus de către avocatul Constantin Brînza, în numele și interesele recurentei Irina Ceban (f.d.159-160).

În conformitate cu art. 8 alin.(1), (2), (3) Cod de procedură civilă, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 1 alin.(1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 (în continuare Legea nr. 1260/2002), profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.

Art. 75 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă stipulează că, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sînt licențiați în drept și sînt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

În contextul prevederilor art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1), (2) al Legii nr. 1260/2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Contractele de asistență juridică încheiate în formă scrisă de avocați și avocați stagiați, investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată sau către notar, dacă părțile au convenit aceasta, în mod expres, în contract. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Pct.6 al Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, prevede că, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

În speță, la materialele cauzei se atestă existența mandatului avocațial, Seria MA nr. 0980315 din 21 iunie 2021 pe numele avocatului Constantin Brînza, eliberat din numele Irinei Ceban, contrasemnat pe verso de ultima (f.d.39-39 verso), însă nu

are inserate pe verso împuternicirile de a ataca hotărârea judecătorească, semna cererea de recurs, fiind indicat doar :„în conformitate cu art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova împuternicirile avocatului sunt: să participe la mediere, să încheie tranzacții de împăcare, să primească titlul executoriu, să depună și să semneze acțiunea reconvențională și alte împuterniciri prevăzute de art. 81 CPC” (f.d.39 verso).

În conformitate cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Pornind de la faptul că, cererea de recurs împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost semnată și depusă de către avocatul Constantin Brînza, în interesele și numele Irinei Ceban, iar în circumstanțele conturate anterior este evident că, avocatul Constantin Brînza nu deține împuterniciri în acest sens, nefiind menționat expres pe versoul mandatului dreptul de a ataca hotărârea judecătorească în temeiul art.81 alin.(1) Cod de procedură civilă (f.d.39 verso), Completul conchide că, avocatul Constantin Brînza nu era în drept de a semna și a depune la data de 28 septembrie 2022 cererea de recurs în calitate de reprezentant al recurentei Irina Ceban. De altfel, nu a anexat la cererea de recurs un alt mandat avocațial ce i-ar acorda expres dreptul de a ataca hotărârea judecătorească rezultând din prevederile legale amintite anterior.

Colegiul reiterează că, în temeiul art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului [...] de a ataca hotărârea judecătorească, [...] drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Or, mențiunea de pe versoul mandatului „...alte împuterniciri prevăzute de art. 81 CPC” nu poate fi acceptată în sensul confirmării dreptului avocatului de a ataca hotărârea judecătorească în numele persoanei reprezentate, având în vedere că urma a fi indicat expres, în virtutea normei citate.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În corolar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Constantin Brînza, în numele și interesele Irinei Ceban, ca fiind semnat și depus de o persoană în lipsa împuternicirilor în acest sens.

În conformitate cu art. 433 lit. c), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Constantin Brînza, în interesele Irinei Ceban, împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat